

Підтримка викладачів для РОЗДІЛУ 5: ОБІЗНАНІСТЬ ТА РЕАГУВАННЯ НА ЛИХА, ПОВ'ЯЗАНІ З ВОДОЮ

НАВЧАЛЬНИЙ МОДУЛЬ 26: Розвінчування міфів та дезінформації про стихійні лиха, пов'язані з водою

Автор: Von Nore/Партнерство проекту VETREADY

Номер проекту: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

**Co-funded by
the European Union**

Фінансується Європейським Союзом. Однак висловлені погляди та думки належать лише автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу або Іспанської служби з питань інтернаціоналізації освіти (SEPIE). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає грант, не несуть за них відповідальності.

Огляд рекомендацій для викладачів

Цей Допоміжний файл для викладачів розроблений як супровід навчального модуля «Розвінчування міфів та дезінформації про стихійні лиха, пов'язані з водою», надаючи індивідуальні методологічні та дидактичні рекомендації для підвищення його ефективності.

Він має на меті допомогти освітянам:

- Зрозуміти конкретні педагогічні цілі цього модуля в рамках цього розділу
- Застосовуйте відповідні стратегії та інструменти навчання для залучення учнів професійно-технічної освіти, безперервної професійно-технічної освіти та діаспори
- Впевнено проводити ключові завдання, сприяти рефлексії та підтримувати запам'ятовування знань
- Адаптуйте проведення занять до різних форматів (очного, онлайн, змішаного) та різноманітних потреб учнів

***Примітка:** Виконання цього модуля та пов'язаної з ним вікторини сприяє професійному розвитку викладача та може призвести до отримання сертифікації.*

Навчальний зміст цього модуля

- Мета навчального модуля
- Результати навчального модуля
- Вступ: Що таке розвінчування міфів та дезінформації про стихійні лиха, пов'язані з водою
- Ключові поняття та термінологія
- Розуміння важливості
- Чому цей навчальний модуль важливий
- Стихійні лиха у контексті розвінчування міфів та дезінформації про стихійні лиха, пов'язані з водою
 - Повені
 - Цунамі
 - Зсуви (спричинені водою)
 - Зупиніться та поміркуйте
- Технологічні/промислові катастрофи у контексті розвінчування міфів та дезінформації про катастрофи, пов'язані з водою
 - Руйнування дамби
 - Забруднення води
 - Збій інфраструктури
 - Зупиніться та поміркуйте
- Біологічні/медичні катастрофи у контексті розвінчування міфів та дезінформації про катастрофи, пов'язані з водою
 - Спалахи захворювань, що передаються через воду – забруднена вода після повені
 - Трансмисивні хвороби – поширення комарів після повені
 - Зупиніться та поміркуйте
- Надихаючі дії та взірці для наслідування
- Більше для дослідження
- Джерела, використані для створення цього навчального модуля

Рекомендовані методи та інструменти навчання

- Навчання на основі сценаріїв (SBL): розвінчування міфів про стихійні лиха, пов'язані з водою

- **Мета:**

Навчіть учнів критично мислити та діяти безпечно під час катастроф, пов'язаних з водою, шляхом оцінки інформації під тиском.

- **Сценарій** – «Попередження про забруднену воду»
- **Офіційне попередження:** Національне агентство цивільного захисту повідомляє про можливе забруднення води, пов'язане з повеннями.

Вірусний міф: «Чиновники перебільшують — вода виглядає чистою, просто прокип'ятіть її та випийте».

- **Завдання для учня:**

Перевірте джерело: чи воно офіційне (водоканал, муніципалітет)?

Перевірте достовірність: чи є публікація нещодавною та заснованою на доказах?

Вирішуйте та дійте: дотримуйтесь офіційних порад «Не пити»; використовуйте бутильовану або дезінфіковану воду; діліться перевіреною оновленою інформацією.

- **Сприяння:**

Ліміт часу 5 хвилин.

Група А: Захищає міф.

Група В: Захищає факт.

Обговоріть, чому дезінформація здається переконливою та як їй протидіяти.

- **Результат:**

Учні практикують прийняття критичних рішень, перевірку та безпечне реагування — ключові навички для готовності до стихійних лих.

Рекомендовані методи та інструменти навчання

- Дискусія про розвінчування міфів і фактів: дезінформація про стихійні лиха, пов'язані з водою

- **Мета:**

Не просто констатувати факти, а активно розвінчувати міфи про катастрофи, пов'язані з водою, допомагаючи учням аргументувати необхідність безпечних дій, заснованих на доказах, під час надзвичайних ситуацій.

- **Сценарій** – «Міф про кип'ятіння»

- **Міф:** «Після повені воду з-під крана можна пити, якщо її просто прокип'ятити».

Факт: Кип'ятіння саме по собі не усуває хімічне чи стічні забруднення. Використовуйте лише бутильовану або офіційно схвалену воду, доки органи влади не оголосять її безпечною.

- **Налаштування активності:**

Команда А: Захищає міф («Кип'ятіння робить всю воду безпечною»).

Команда В: Захищає факт («Дотримуйтесь офіційних наказів про заборону вживання алкоголю»).

Кожна команда повинна посилатися принаймні на одне офіційне джерело (AFAD, Червоний Хрест, Водоканал, Міністерство охорони здоров'я).

Тренер: Наприкінці підсумовує правильну процедуру, яка рятує життя.

- **Сприяння:**

- 10-хвилинні дебати
- Заохочуйте використання перевірених даних та реальних прикладів катастроф
- Підкресліть, як дезінформація може звучати логічно, але водночас загрожувати життю

- **Результат:**

Учні зміцнюють аналітичне мислення, комунікацію та здатність спростовувати міфи за допомогою перевірених фактів, що є важливим для готовності шкіл до стихійних лих та безпечного навчального середовища.

Рекомендовані методи та інструменти навчання

- Завдання з контрольного списку перевірки: розвінчування міфів про стихійні лиха, пов'язані з водою

- **Мета:**

Розвивайте здатність учнів виявляти недостовірну інформацію про стихійні лиха, пов'язані з водою, за допомогою короткого контрольного списку «Зупинися та подумай».

Розвиває практичні навички перевірки фактів під тиском.

- **Сценарій** – «Пост «Паніка з-під крана»»
- У вірусному дописі стверджується: «Водопровідна вода в школі забруднена після повені — не довіряйте офіційним повідомленням!»

Публікація анонімна і їй два роки.

- **Дія** – Застосуйте контрольний список 3-етапної перевірки:

Перевірка джерела: Чи надходить воно від офіційного агентства (муніципалітету, водного управління, AFAD)? Ні

Перевірка дати: Чи вона актуальна та релевантна? Ні

Перевірка: перевірте за офіційними каналами (сторінка сповіщень місцевої ради або школи). Попередження про забруднення відсутнє.

- **Результат:**

Учні відкидають фальшивий пост і натомість дотримуються офіційних інструкцій з безпеки.

Поради

- **Учні професійно-технічної освіти.** Фокус на діях та технологіях: використовуйте гейміфікацію, інтерактивні мобільні вікторини та відеодемонстрації (наприклад, як захистити об'єкт). Безпосередньо пов'язуйте безпеку з професійними навичками (наприклад, безпека на об'єкті). Розширення можливостей: розглядайте готовність як навичку, що забезпечує контроль. Використовуйте гіпотетичні сценарії; зосередьтеся на майбутніх діях, а не на минулих травмах.
- **Використовуйте досвід для учнів безперервного професійного навчання (дорослі):** почніть з обговорення, щоб перевірити наявні знання про безпеку вдома. Зосередьтеся на актуальності та рентабельності інвестицій (ROI) для захисту сім'ї та майна. Перевірка: визнайте та поважайте їхній практичний життєвий досвід. Надайте стислі, високоефективні процедури безпеки та ресурси, орієнтовані на сім'ю.
- **Культурна та лінгвістична ясність для діаспорної аудиторії:** використовуйте мову без жаргону та прості візуальні матеріали. Зосередьтеся на універсальних принципах безпеки, що виходять за межі національних кордонів. Використовуйте різноманітні тематичні дослідження з різних регіонів світу. Практика, що враховує травму: встановіть чітке правило «Пропуску», яке дозволяє особам відмовитися ділитися особистим досвідом. Визнавайте потенційну історію переміщення або значну травму.

Стратегії адаптації

- **На місцях**

Використовуйте роздруковані картки «Міф проти фактів» для обговорень у невеликих групах.

Проведіть рольові ігри «Зупиніться та поміркуйте» — учні розігрують реальні випадки дезінформації про стихійні лиха.

Розмістіть інфографіку на стінах класу (міфи про землетруси, міфи про пандемію).

- **Онлайн**

Використовуйте кімнати для групових занять для віртуальної рольової гри за кейсами «Зупиніться та поміркуйте».

Інтегруйте короткі інтерактивні вікторини (наприклад, Kahoot або Google Forms), щоб розвінчати міфи.

Діліться відео ВООЗ та ЄС з питань цивільного захисту безпосередньо через чат або навчальну платформу.

- **Змішане навчання**

Почніть з онлайн-вікторин на розвінчування міфів перед заняттям, а потім обговоріть результати особисто.

Дайте завдання з цифрової розповіді — учням створіть короткі відео, які виправляють міф про катастрофу.

Поєднуйте живі дискусії з електронними навчальними матеріалами у самостійному темпі та щоденниками рефлексій.

Заохочуйте адаптацію до місцевого контексту та доступу учнів до технологій. Мета полягає в забезпеченні рівної участі та розвитку навичок незалежно від формату викладання.

Ключові навички ESCO, що розглядаються в цьому модулі

- **Розвиток перехресних навичок ESCO – ТЗ.2 Застосування проактивного підходу**

- (Готовність до стихійних лих, пов'язаних з водою, та безпечне навчальне середовище)
- Фокус на навичках (ТЗ.2):

Застосовувати збір, аналіз, синтез та оцінку інформації для планування дій, вирішення проблем та проактивного реагування на виклики під час стихійних лих, пов'язаних з водою.

- Як розвивається ця навичка
- Сценарії «Пауза та роздуми»: Учні стикаються з дезінформацією (наприклад, вірусними публікаціями, які стверджують, що водопровідна вода безпечна після повені). Вони оцінюють джерела, передбачають наслідки та планують безпечні дії.
- Групова робота «Міф чи факт»: Проаналізуйте твердження на кшталт: «Кип'ятіння паводкової води робить її безпечною для пиття». Учні обговорюють міркування, порівнюють докази та обґрунтовують дії, використовуючи офіційні джерела.
- Вправа «План підготовки додому/до школи»: Спільно розробіть реалістичний план дій у надзвичайних ситуаціях щодо безпеки води:
- Визначити варіанти безпечної питної води, передбачити ризики, встановити цілі та дії для забезпечення безпеки домогосподарств/шкіл
- Порада тренера: Попросіть учнів пояснити, чому їхній план є найбезпечнішим та найефективнішим.

Ця рефлексія перетворює знання на проактивне, цілеспрямоване прийняття рішень, що є суттю навичок ESCO ТЗ.2.

Підтримка оцінювання – Як перевірити прогрес учня

Щоденник рефлексій – «Від міфу до реальності»

Як це працює:

Після завершення модуля учні пишуть короткі роздуми, в яких описують один міф, пов'язаний із стихійним лихом, у який вони вірили раніше, та як змінилося їхнє розуміння після заняття. Вони додають один приклад того, як вони застосують ці нові знання у сфері безпеки на воді.

Що це розкриває:

Демонструє концептуальне розуміння та особисту трансформацію. Допомогає тренерам оцінити, чи можуть учні засвоїти точну інформацію та перенести її на реальну поведінку з точки зору безпеки.

Група «Виклик перевірки інформації»

Як це працює:

Учні працюють у невеликих групах, щоб оцінити три публікації в соціальних мережах про нещодавні катастрофи. Кожна група визначає, які публікації є достовірними, пояснює чому та представляє свої міркування.

Що це розкриває:

Оцінює критичне мислення, інформаційну грамотність та командну роботу. Демонструє здатність учнів виявляти дезінформацію, обґрунтовувати висновки на основі доказів та ефективно повідомляти про результати.

Додаткові матеріали

- **1. Розвінчано сім міфів про катастрофи**

<https://www.preventionweb.net/news/seven-myths-about-disasters-debunked-separating-disaster-facts-disastrous-falsehoods>

Ця стаття UNDRR чітко пояснює та виправляє поширені міфи про катастрофи, що робить її ідеальною для обговорень у класі або заходів із розвінчування міфів.

- **2. Дезінформація зупиняється на вас – набір інфографіки**

https://www.cisa.gov/sites/default/files/publications/disinformation_stops_with_you_infographic_set_508.pdf

Простий, візуальний набір інфографіки, який допомагає освітянам пояснити, як поширюється дезінформація та які дії можуть вжити люди, щоб її зупинити.

- **3. Протидія неправдивій інформації в соціальних мережах під час стихійних лих**

https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/SMWG_Counteracting-False-Info-Social-Media-Disasters-Emergencies_Mar2018-508.pdf

Практичний посібник з відкритим доступом, що окреслює стратегії виявлення, перевірки та протидії неправдивій інформації під час надзвичайних ситуацій — корисний для підготовки вчителів або учнів старшого віку.

Джерела

- **Коперник.** (2023). [cite_start][Звіт про європейські райони, схильні до повеней] (Дані наведені на слайді «Розуміння важливості» стосовно кожного четвертого громадянина ЄС).
- **Євробарометр.** (2022). [cite_start][Звіт про опитування щодо перевірки інформації про стихійні лиха] (Дані, наведені на слайді «Розуміння важливості», стосуються того, що 62% громадян ЄС не знають, як перевірити інформацію про стихійні лиха).
- **Хазмі, Х. (н.д.).** [cite_start]Знову сезон повеней: розвінчування міфів (освітня стаття/блог).
- **Ізмірський економічний університет.** (н.д.). [cite_start]Безпека під час повеней, раптових повеней та цунамі в Ізмірському економічному університеті [Навчальне відео].
- **Організація Об'єднаних Націй.** (н.д.). [cite_start]Сім міфів про катастрофи розвінчано – відокремлення фактів про катастрофу від катастрофічної брехні (Офіційний звіт/стаття ООН).
- **Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ).** (н.д.). [cite_start]Повені: Як захистити своє здоров'я (інформаційний бюлетень).

ПАРТНЕРСТВО

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

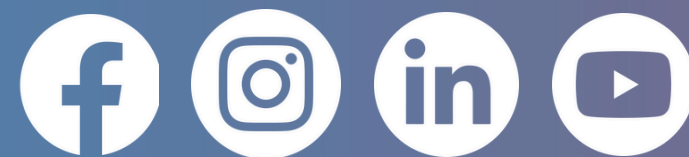

<https://vonhope.is/>

Розважайтеся з VET-READY

РОЗДІЛ 5: ОБІЗНАНІСТЬ ТА РЕАГУВАННЯ НА ЛИХА, ПОВ'ЯЗАНІ З ВОДОЮ НАВЧАЛЬНИЙ МОДУЛЬ 26: Розвінчання міфів та дезінформації про стихійні лиха, пов'язані з водою!

СЛІДКУЙТЕ ЗА
НАМИ

<https://vetready.eu/>